

Tulostettavat kuvitteelliset esimerkkitapaukset tehtäväkorttiin

Tapauksia netissä

Tapaus 1

Parin kouluanne käyvän kaveruksen välille on tullut sanaharkkaa, joka on alkanut näkyä koulunne oppilaiden käyttämällä some-kanavilla. Oppilaat ovat postanneet toisistaan ikäviä ja loukkaavia kommentteja toistensa Instagram-postauksiin ja kuviin. Kommenteissa ei suoranaisesti haukuta, mutta rivien välistä voi ymmärtää kommenttien ikävän sävyn. Huomaat, että erityisesti toisen oppilaan postauksiin on alkanut kertyä ikäviä heittoja myös muilta koulunne oppilailta ja häneen viitataan myös koulun oppilaiden välisissä WhatsApp-ketjuissa. Et muista nähneesi heittojen kohteena olevaa oppilasta pariin päivään koulussa, eikä hän näytä olleen aktiivinen somessakaan.

Miten toimitte? Miten tilannetta voisi lähteä purkamaan? Millä tavoin voisit ottaa yhteyttä oppilaaseen, jonka somessa on vihjailtu ikävästi? Entä miten ja millaisella viestillä toista oppilasta voisi lähestyä?

Tapaus 2

Uusi lukukausi on käynnistynyt. Luokkanne on saanut sen alussa uuden oppilaan, joka on muuttanut vastikään paikkakunnalle. Koululuokkanne kesken on olemassa WhatsApp-ryhmä, jossa kouluun liittyviä asioita ja hauskoja juttuja jaetaan ja johon myös uusi oppilas on liitetty. Viestiketjussa on tavallisesti käynnissä kiva ja vilkas keskustelu, johon suurin piirtein kaikki luokan oppilaat ottavat tavalla tai toisella osaa. Osalla jutuista ja vitseistä on ryhmässänne pitkät perinteet. Olet alkanut miettiä, miten ne mahtavat aueta uudelle luokkakaverillenne. Uusi oppilas on aluksi seurannut viestittelyä sivusta ensimmäiset viikot, mutta alkanut pikkuhiljaa kirjoittelemaan ja linkkaamaan ketjuun myös omia juttujaan. Niihin ryhmän muut jäsenet eivät kuitenkaan ole juuri reagoineet tai antaneet vastakaikua. Uusi oppilas ei kommentoi enää WhatsAppissa käytyjä keskusteluja ja vaikuttaa vetäytyvän omiin oloihinsa myös oppi- ja välitunneilla.

Mikä tilanteessa auttaisi? Miten uuden oppilaan voisi saada mukaan porukkaan? Millaisia seurauksia toiminnallasi voi olla? Puhuisitko asiasta vanhoille luokkakavereillesi tai jollekin muulle? Jos, niin miten?

Tapaus 3

Luokallasi yhteinen keskusteluryhmä WhatsAppissa, jossa vaihdetaan kuvia ja muuta kouluunne liittyviä hauskoja juttuja. Yhdellä koulukavereistanne ei ole älypuhelin, eikä hän siten ole osa myöskään mukana keskustelussa. Oppilas on myös muutoin vähän ulkopuolinen muustakin luokkanne toiminnasta. Häntä ei esimerkiksi ole tapana pyytää mukaan muiden tekemisiin välitunneilla. Yhtenä päivänä yksi luokkalaisistanne lähettää ryhmäänne meemin, jossa oppilasta pilkataan. Sitä ovat ehtinyt kommentoimaan jo melkein kaikki luokaltanne nauravin hymiöin. Pilkka on kantautunut myös sen kohteena olleen oppilaan tietoon.

Mitä ajatuksia tilanne herättää? Kommentoitteko itse ryhmään jotain, mitä? Millaisia rooleja ja suhteita luokan oppilaiden välillä voi olla? Mikä olisi tilanteessa mielestänne reilua? Millaista tukea pilkan kohteena ollut oppilas voisi tarvita?

Tapaus 4

Kaksi koulunne oppilasta on seurustellut jonkin aikaa, mutta juttu on päätynyt hetki sitten eroon. Suhteessa ollut oppilas tulee kertomaan sinulle ja parille muulle oppilaalle, että päättyneen seurustelusuhteen toinen osapuoli on jakanut hänen puhelinnumeroaan ja Snapchat-tunnustaan netissä. Mukana on liikkunut juttuja seurustelusuhteeseen ja sen päättymisen syihin liittyen, joiden totuudenmukaisuudesta ei voi olla ihan varma. Olet nähnyt eräässä harrasteryhmässäsi edellisenä iltana tällaisen viestin. Oppilas, jonka puhelinnumeroa ja profiilin tietoja on levitetty, kertoo saaneensa viime päivinä asiattomia ja loukkaavia viestejä eri some-kanavissa. Osa tuntemattomista viestittelijöistä vaikuttaa olevan huomattavasti vanhempia. Oppilas kysyy apuasi, miten tilanteen voisi saada päätymään.

Mitä sanoisit oppilaalle? Mikä tilanteessa voisi auttaa? Keneltä voisi pyytää apua asian selvittämiseen?

Tapaus 5

Eräs koulunne oppilaista on joutunut kiusaamisen kohteeksi. Kiusaaminen on jatkunut jo jonkin aikaa. Kiusaa tehneet ovat perustaneet äskettäin sosiaaliseen mediaan ryhmän, jossa oppilaasta kirjoitetaan ilkeitä kommentteja sekä levitetään huhuja. Kiusaamisen kohteena oleva oppilas liitetään kerta toisensa jälkeen ryhmään, vaikka hän on poistunut sieltä jo monta kertaa. Kiusaaminen ei juurikaan näy koulussa tai oppitunneilla, mutta poika kulkee koulussa yksinään ja välttelee muita.

Mikä tilanteessa auttaisi? Miten kiusaamista kohdannutta oppilasta voisi tukea, puolustaa tai auttaa? Mitä seurauksia tilanteella voi olla kiusaamista kohdanneelle oppilaalle? Entä kiusaa tekeville? Kenelle tilanteesta tulisi kertoa, kuka voisi auttaa?

Tapaus 6

Eräällä koulunne oppilaalla on uusi koiranpentu. Oppilas postaa koirasta kuvia koirarodusta kiinnostuneiden keskusteluryhmiin ja myös omalle IG-tililleen. Joku kuvien kommentoijista on syystä tai toisesta yhtäkkiä sitä mieltä, että koira on huonosti hoidettu. Oppilaan postaukset keräävät satoja kommentteja, joissa häntä haukutaan ja ollaan sitä mieltä, että hän ei kelpaa koiranomistajaksi. Kommenteissa esiintyy myös muita loukkaavia ja asiattomia heittoja, jotka eivät liity koiranhoitoon vaan oppilaan ominaisuuksiin ja perhetaustaan. Myöhemmin selviää, että oppilas on alkanut saada myös vihaisia yksityisviestejä tuntemattomilta ihmisiltä ja anonyymeiltä käyttäjiltä.

Mikä tilanteessa auttaisi? Miten neuvoisit tai tukisit oppilasta? Mitä seurauksia someraivolla voi olla oppilaalle? Keneen kannattaisi olla yhteydessä?

Tapaus 7

Kaksi nuorta on perustanut Instagram-tilin, johon he pyytävät ihmisiä lähettämään ja ilmiantamaan kuvia feikkimerkkivaatteita käyttävistä nuorista oman kaupungin alueella. Tilin perustaneet nuoret julkaisevat kuvia oman alueen nuorista, joiden ulkonäköä, vaatteita, mieltymyksiä ja tapoja arvostellaan ja solvataan hyvin henkilökohtaisesti kuvien kommenteissa. Joukossa on myös koulunne oppilaita. Tili saa muutamassa tunnissa tuhansia seuraajia ja kuvat leviävät nuorten ryhmissä ja muissa some-kanavissa.

Mitä ajattelet tilanteesta? Miksi joku pistää pystyyn muita nolaavia tilejä? Miten tilanteen saisi loppumaan? Kenen puoleen kannattaisi kääntyä? Mitä sanoisit nuorille, jotka ovat joutuneet loukkaavan kohtelun kohteeksi? Entä tilin perustaneille?

Tapaus 8

Paikkakunnallanne on ollut tapauksia, joissa nuorten porukoiden välille on syntynyt sanaharkkaa ja kiistelyä. Joukossa on eri-ikäisiä nuoria, joista osa on oman koulunne oppilaita. Eräänä päivänä alueenne nuorten yhteiseen WhatsApp-ryhmään postataan linkki lyhyeen ja epäselvään YouTubeen ladattuun videoon, jossa erästä nuorta haukutaan ja lopuksi tönitään. Videosta ei käy ilmi kuka sen on kuvannut tai keitä videolla esiintyy, mutta paikka näyttää koulunne läheiseltä urheilukentän kulmalta. Koulunne oppilaiden WhatsApp-ketjuissa on alkanut kiivas keskustelu videon tapahtumista ja videota on levitetty muilla netissä kanavilla.

Miten reagoit videoon? Miten asiaan voisi puuttua? Keitä kaikkia tapaus koskettaa ja miten video heihin vaikuttaa? Kenen puoleen tilanteessa kannattaisi kääntyä?